

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ ЕНВАЙР ЗА ГЕЛЬМІНТОЗІВ СОБАК

Частина II

Олена Семенко, к.вет.н., доцент кафедри паразитології та тропічної ветеринарії НУБіП України

Василь Стрижиус, лікар ветеринарної медицини, клініка "Ветлайн", м. Київ

Дослідження ефективності препарату Енвайр для собак за гельмінтозів собак проводили протягом 2010-2012 рр. на базі клініки ветеринарної медицини "Ветлайн" (м. Київ) та наукової лабораторії кафедри паразитології та тропічної ветеринарії Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Об'єктом досліджень були собаки різних порід, власники яких звертались до клініки "Ветлайн" протягом 2010-2012 рр. та собаки, що мешкали у притулках м. Києва та області, хворі на гельмінтози. Вік тварин складав від 2-х місяців до 4-х років.

Методи дослідження: загальні клінічні, паразитологічні: гельмінтоовоскопічний метод флотації за Калантарян з підрахунком яєць гельмінтів за Трачем (1992), гельмінтоскопія.

Гельмінтоовоскопія включає багато методів досліджень, які застосовують з метою виявлення яєць гельмінтів. При використанні

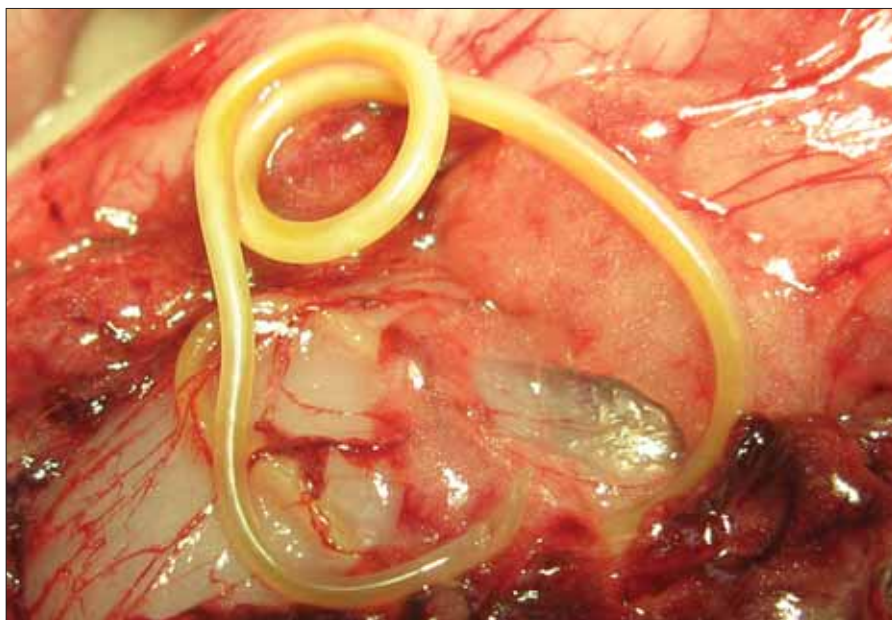
цих методів треба пам'ятати, що інтенсивність яйцекладки у гельмінтів значною мірою залежить від сезону року та фізіологічного стану тварини.

Гельмінтоскопія – метод дослідження фекалій тварин з метою виявлення гельмінтів або їх частин. Особливе значення має при цестодозах та діагностичних дегельмінтизаціях.

Відбір матеріалу для досліджень

Середня вага взятої проби фекалій для досліджень була не менше 10 г. Відібрані проби відбирали в целофанові пакети, з обов'язковим описом проб у супровідному документі. В ньому вказували: вид тварин, кличку або номер родоходу, на які саме гельмінтози доцільно провести дослідження, дату взяття та направлення матеріалу. Фекалії досліджували не пізніше ніж через 18 год. після їх відбору, при температурі 16-36°C. При більшості гельмінтозів доцільно відбирати свіжі фекалії. Для цього їх відбирали відразу після дефекації або з прямої кишки (в гумових рукавичках).

При необхідності тривалого зберігання фекалій застосовували хімічні консерванти – такі проби зберігали не більше 10 діб.

Таблиця 1. Ступінь інвазованості дослідних собак гельмінтозами

Група тварин	Вид гельмінта									
	Toxocara canis		Toxascaris leonina		Trichuris vulpis		Ancylostoma caninum		Dipylidium caninum	
	II*	EI**	II	EI	II	EI	II	EI	II	EI
Група 1 n=22	164	40	24	15	8	6	12	7	6	5
Група 2 n=46	102	25	78	42	44	30	62	40	64	41
Група 3 n=40	16	10	32	20	16	22	32	35	30	34

II* – інтенсивність інвазії (кількість яєць в 1 г фекалій),

EI** – екстенсивність інвазії – відсоток заражених тварин по групі (вимірюється у %).

Для паразитологічних досліджень використовували таке обладнання: мікроскоп біологічний; предметні скельця; склянки з верхнім діаметром не більше 4-5 см (мензурки форми зрізаного конуса об'ємом 75 мл); фільтраційні ситечка з металевою або капроною сіткою; скляні палички; металеві петлі діаметром 8-10 мм; флотаційний розчин.

Дослідження проводили на наявність яєць гельмінтів за методом Калантарян. Для даного методу використовували насичений розчин натрію нітрату (NaNO₃). Для виготовлення робочого розчину у металевій ємності змішували натрію нітрат з водою в співвідношенні 1:1 (1 кг аміачної селітри на 1 л води) і підігрівали її до утворення кристалічної плівки на поверхні розчину, охолоджували, вимірювали щільність (має бути не нижчою 1,28-1,3).

У невеликий стаканчик об'ємом 75 мл поміщали 5 г фекалій і ретельно розмішували із 20-кратною кількістю насиченого розчину аміачної селітри, додаючи його при помішуванні невеликими порціями. Проціджували через металеве ситечко. Стаканчик до країв наповнювали флотаційним розчином й покривали предметним склом так, щоб нижня поверхня стикалася з рідиною. Пробу залишали відстоюватись на 20-40 хв. (протягом цього часу яйця спливають і тримаються на поверхні суміші).

Потім предметне скло обережно піднімали, швидко перевертали і плівку, що пристала, мікроскопували під малим збільшенням мікроскопу без покривного скла.

Після виявлення у дослідних тварин яєць гельмінтів було сформовано дві дослідні групи тварин, з найбільшим ураженням гельмінтами, яким провели дегельмінтизацію препаратом Енвайр для собак із наступним визначенням ефективності даного препарату.

Результати досліджень

Встановлення ступеня ураження собак гельмінтозами

Згідно результатів гельмінто-воскопічних досліджень собаки переважно були інвазовані нематодами *Toxocara canis*, *Ancylostoma caninum*, *Toxascaris leonine*, *Trichuris vulpis* та цестодою *Dipylidium caninum* (табл. 1). Протягом періоду досліджень тварин умовно розподіляли на 3 групи: до 1-ї групи включали цуценят віком від 2 до 6 міс. (22 собаки), до 2-ї групи відносили тварин віком від 6 міс. до 1,5 року (46 собак), 3 група – собак старших 2-річного віку (40 тварин).

За даними досліджень встановлено, що обстежені собаки значно уражені гельмінтозами, які у дорослих тварин нерідко мали безсимптомний перебіг. При цьому максимальна зараженість токсока-

розом відмічається у цуценят віком від 2 до 6 міс. (II – 164 яєць в 1 г фекалій, EI – 40 %). Це свідчить про досить низький рівень профілактики гельмінтозів та високу ймовірність внутрішньоутробного зараження.

У тварин віком від 6 міс. до 1,5 року відмічали максимальну інвазію токсокарозом (II – 78 яєць в 1 г фекалій, EI – 42 %), у цій групі знайдено найбільшу кількість збудників трихуридозу, анкілостомозу та дипілідіозу.

Визначення ефективності лікувальних заходів

Після виявлення у дослідних тварин яєць гельмінтів було сформовано дослідну групу тварин кількістю 20 голів, з найбільшим ураженням гельмінтами, яким провели дегельмінтизацію препаратом Енвайр для собак із наступним визначенням ефективності даного препарату.

Тваринам застосовували препарат Енвайр для собак, виробник АТ "Галичфарм", корпорація "Артеріум", Україна. Препарат має широкий спектр антигельмінтної дії на круглих та стовбжових гельмінтів, що базується на фармакологічній дії його складових. 1 таблетка, масою 650 мг містить фебантел – 150 мг, пірантелу памоат (ембонат) 144 мг, празиквантел – 50 мг, наповнювачі та ароматизатор до 650 мг.

Препарат задавали собакам всередину одноразово із розрахунку

Таблиця 2. Ефективність препарату Енвайр за змішаної гельмінтозної інвазії у собак, n=20

Зараженість до дегельмінтизації										Зараженість через 14 діб									
Toxocara canis		Toxascaris leonina		Trichuris vulpis		Ancylostoma caninum		Dipylidium caninum		Toxocara canis		Toxascaris leonina		Trichuris vulpis		Ancylostoma caninum		Dipylidium caninum	
II	EI	II	EI	II	EI	II	EI	II	EI	II	EI	II	EI	II	EI	II	EI	II	EI
124	100	122	30	64	30	82	60	62	39	0	0	0	0	3	5	0	0	0	0

II* – інтенсивність інвазії (кількість яєць в 1 г фекалій),

EI** – екстенсивність інвазії – відсоток заражених тварин по групі (вимірюється у %).

ку 1 таблетка на 10 кг маси тварини, під час вранішньої годівлі з великою кількістю корму.

Через 14 діб собакам дослідної групи було проведено повторне

копрологічне дослідження. Ефективність лікування наведено у таблиці 2.

Як видно з таблиці, Енвайр забезпечував 100%-ву ефективність

щодо токсокарозу, токскарідозу, діпілідіозу та анкілостомозу, та майже 95%-ву – щодо збудників трихуридозу.

Висновки

1) Серед обстежених тварин встановлено високі показники інтенсивності та екстенсивності інвазії нематодами *Toxocara canis*, *Ancylostoma caninum*, *Toxascaris leonine*, *Trichuris vulpis* та цестодою *Dipylidium caninum*. Найбільший ступінь інвазії іншими гельмінтами спостерігали у собак віком від 6 міс. до 1,5 року.

2) Препарат Енвайр для собак виявився високоефективним засобом лікування тварин, у яких діагностували гельмінтози, в тому числі і за мікст-інвазії. Застосування препарату забезпечило 100%-ву ефективність щодо токсокарозу, токскарідозу, діпілідіозу та анкілостомозу, та понад 95%-ву щодо збудників трихуридозу.

3) Високий лікувальний ефект препарату щодо різних груп гельмінтів забезпечується комбінацією діючих речовин – фебантелу, пірантелу памоату (ембонату) та празиквантелу.

4) Препарат абсолютно безпечний – застосування Енвайру не супроводжувалося жодними побічними проявами.

5) Дегельмінтизацію доцільно проводити під контролем копрологічних досліджень, регулярно, за схемою, рекомендованою виробником.

**ПРОФЕСІОНАЛЬНО
О ВЕТЗОО БИЗНЕСЕ**

подписной индекс 91889
редакционная подписка по
тел. 044 592 2167, факс 044 206 2621
e-mail: vetzoo@vetzoo.in.ua
www.vetzoo.in.ua